

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravištvu, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Volitve v Trstu in Slovenci.

Volilni zapisnik za tržaške in okoličanske volitve je uže na pregled izpostavljen. Za okolico, kjer Slovenci volijo 6 poslancev, je v prvem okraju 458 volilcev, v drugem 401, v tretjem 355, v četrtem 315, v petem 353 in v šestem 410 volilcev, torej v celej slovenske okolici 2292 volilcev. — Mesto Trst ima pa 3566 volilcev, ki pa volijo 48 poslancev. Kaka razmera: 6 proti 48 in 2292 pa 3566. Ali v okolici žive Slovenci!

Volitve bodo 26. novembra. Naj omikani tržaški Slovenci zlasti njih politično društvo, skrbje za to, da okolica izbere šest odločno narodnih, če mogoče omikanih slovenskih mož govornikov. Ako se uže tudi ne doseže vse kar se hoče, ali ako se za zdaj ne doseže celo nič, treba je in dobro je, da svet vedno čuje, pa Slovenci Trst obdajemo.

Trst ima za nas Slovence zarad tega toliko važnost, ker je važen v večjej prihodnosti za vse Slovansko in se bodo morda še velike reči godile zarad njega, ker bi ga Italijani in Nemci za sebe radi, da-si na slovenske zemlji stoji, če je prav za zdaj močno polášen. Za tega del so slovenski okoličani in tudi Slovenci v Trstu poklicani, da vedno vzdržujejo in zanetujejo vestalični ogenj slovenske zavednosti in slovenske narodnosti, in da odbijajo vse italijanske naklepe proti Slovstvu.

Ta nalog ima šest okoličanskih poslancev. Dozdaj je bil prilično dobro izpolnjen; in volilci slovenske tržaške okolice so se zlasti pri zadnji volitvi za državni zbor tako sijajno izkazali in očastili pred vsem slovenskim svetom, da smemo tudi pri prihodnjih volitvah

od njih pričakovati le slovanske značajnosti. — Ker pa v okolici nij posebna obilica narodne inteligencije, zato naj Slovenci v mestu prevzamejo vodstvo, agitacijo, svetovanje. Greh bi bil, če se vsled njih malomarnosti Italijanom posreči naše rojake prekaniti.

Jugoslovansko bojišče.

S srbskega bojišča nij važnih rečij niti denes. Mali boji so bili. Na Ibarji so Turki Srbe napali, ali Rus Novoselov jih je vrgel nazaj. Tudi na Drini so bili mali nevspešni okršaji. Najvažnejše je to, da od dneva do dneva več ruskih vojakov z orožjem in konji v Srbijo prihaja in tako srbsko vojsko s hrabrim vajenim elementom pomnožuje.

Iz Zadra se telegrafuje 15. oktobra.: Od predvčeranjem oblega Peko Pavlovič s 4000 vstaši Bilek. Iz Trebinja je šel Sahir-paša s petimi bataljoni turške vojske Bilečanom na pomoč. Izid boja je še neznan.

Derviš-paša, kakor piše „Pol. Cor.“ je bil šel proti Danilovemu gradu, a na holmcih pri Maljatu so ga Črnogorci z dvema bataljonoma pričakovali v fronti, dva druga pa sta ga s kril prijela; tako je turška vojska prišla v prekrizan ogenj, in je bila popolnem tepena.

Kar se tiče sedanjih vojnih močij v Črnejgori, znaša vojska zdaj 21.800 mož. Od početka vojske je 2200 mož nekaj palo nekaj pa za boj nezmožnih postalo. Da se ta pomanjkljaj poravnava, je knez vse mladeniče od 15 do 16 let k orožji poklical. Vojska je tako razdeljena, da jih okolo 11.000 mož stoji Muktar-paši nasproti, in družih 11.000 pa z vstaši pomnoženih, zapira Derviš-paši pot v Cetinjo dolino.

Bosenski vstaši so dobili iz Srbije zopet nekaj topov pa municije, kakor tudi mož, in so Turke pri Lijevnu blizu Dunave natolkli.

Ruski podpiralni odbori vedno marljivo delujejo. Uže pred dobrim poldrugim mesecem je bilo v srbske vojski 479 ruskih častnikov; potem je Černjajev poročal, da treba izsolanih podčastnikov in res je tudi teh zdaj uže 592, katerih je polovica okinčana z medaljo hrabrosti. Zadnje štiri tedne pa je prišlo tudi 1800 kozakov, ki imajo krasne donske konje. Iz Moskve pa je prišlo dvoje baterij mitraljez in dvoje baterij topov, najtežjega kalibra. Poročnik ruski, Musin-Puškin, sorodnik znanega pesnika jo razdejal most, ki so ga Turki čez Moravo naredili. Knez ga je zato imenoval za kapitana in poveljnika one satnije kozakov, ki bode telesna straža kneževa v glavnem taborišči. Grof Levašev dobo povelje čez kavalerijo pri drinski armadi. Čez Rumunijo je zadnje dni prišlo veliko municije, 12 zabojev sabelj in 22.000 pušek.

Iz Niša se piše iz turškega taborja. „N. W. T.“ da hoče turška vlada Kerim-pašo odstaviti od glavnega poveljništva turške armade, ker je dozda zmirom nesrečno vojeval. Na njegovo mesto utegne priti mnogokrat tepeni Muktar-paša- ali pa Ejub-paša.

Turki se uže boje vojske z Rusi in ob Donavi baterije postavljajo, da bi ruske vojski prehod branili. Vendar so še tako lehkomiselni, da pravijo da se Rusov ne boje, čeravno ni male Srbije nijso mogli oboriti, od Črnogorcev so bili pa zaporedoma grdo tepeni.

Angleška.

Najmočnejša prijateljica Turkov je Angleška, katero umazani interesi napotujejo k

Listek.

Pavla.

(Poslovenil F. H. Radoljski.)

III.

(Dalje.)

Alfred obmolke; vse moči je napel, da bi svoje življenje na naj lepšji strani posvetil. Drago mu je bilo čislanje mlade gospodične, a ljubezen njeno prodal je za denar. „Možno, da je to istina,“ odgovori Julika, „a zagotavljam te, vsako pomankanje bi lahko potrepela, ko bi smela upati, da bodem kedaj tvoja soproga. Morebiti pa stvar nij tako nevarna,“ pristavi še, nemirno ga opazovaje.

„Da, da, draga mi Julika, moji dolgovi so tako narastli, da . . .“

„Da si še včeraj o najinej bodočnosti govoril?“ zavrne ga Julika. Postane bleda ko

zid, a častnika tako ponosno pogleda, da je moral oči povesiti.

„Žalostjo sem uže davno premišljeval svoje stanje. A ko sem zopet na tvoji strani sedel, v tvoje oči zrl, pozabil sem vse in srečen sem bil ko sem sanjaril o tem, česar se je bil duh privadil in je srce želelo. A moja čast zahteva, da ti odkrijem nesrečo svojo.“

„Nekoliko prepozno spominja te čast tvoje dolžnosti,“ odgovori Julika s globocim vzdihljajem. Potem pak še pristavi: „No Alfred, kaj mi boš še povedal?“

Teško je izgovorila te besede.

„Odpovedati moreva se drug drugemu, kajti svojega življenja ne smem ti ponuditi,“ odgovori Alfred hitro.

Juliko oblije radečica, a v družem trenutku postane snežno bleda.

„Ne bova se jeden družemu odrekla,“ pravi Juliko in vstane, „kajti ne ljubiva se več. Tvoje dejanje svedoči malo ljubezni do mene, in tudi v meni vgasnila je vsaka iskrica

onega čuta. Življenja svojega ne moreš mi podariti, in zaničevati morala bi se, ko bi mi ta izguba le en vzdihljaj iztisnila.“

Julika obmolke, in hoče iti iz sobe.

„Besedico, le besedico prijatelju moje mladosti v dokaz, da mu ne huduješ,“ prosi Albin v resnici skesano, in se Juliki bliža.

„Hudujem?“ ponavlja neznano zaničljivo in še pristavi: „ne, ne hudujem se ti, — ranil si me preveč.“

„Oj moja draga Julika, reci da mi odpustiš,“ prosi Alfred strastno.

„Odpustila naj bi ti, Alfred? Ne! Dvojno je, kar se ne da odpustiti: nečastni in malovredni čini. Povedi, kako si po svojih mislih z menoj ravnal? Do zadnjega trenutka hlinil si mi ljubezen, koje nijsi nikdar za me gojil, kar si nocoj dokazal. Vse bilo je torej — laž.“

S tem gre Julika iz sobe.

Ko bi bila plakala, ali ga prosila za vse, to bi se Alfred ne bil brigal; a njeni resni i

temu, da hoče, naj onemogla mohamedanska država še naprej zverinski tlačí svoje kristijanske podložnike Slované. A motil bi se, kdor bi mislil, da ves angleški narod simpatizira s Turčijo, nego le vlada in njeni privrženci težijo po onem znanem „status quo“ na balkanskem poluotoku. Da narod ne hodi z vlado, to je pokazal v raznih zborih, ki jih je obdrževal povodom orijentalnega pitanja, in na katerih se je naglašalo, da se mora Slovanom na balkanskem poluotoku preskrbeti boljša, človeškega imena vredna bodočnost. Ti zbori so imeli biti ministerstvu ozbiljno svarjenje, in veljavni možje, kakor turkoljubni žid Disraeli, Derby, Northcotes so uže začeli drugače govoriti, nego jim je bil običaj. Žalibog pa so le — govorili, nekrščanske politike svoje pa nikakor niso izpremenili, in ničesar se niso bolj bali, nego da bi jim v parlamentu o svojem vedenju ne bilo treba odgovarjati. Ko je opozicija to videla, je začela vse ostrešje govoriti.

To kaže list, ki ga je Gladstone pisal predsedniku meetinga v St. James Hallu. Omenjeni državnik pravi v svojem listu, da je sedanje ministerstvo brez dvoma v protivju s politikom, katero hoče narod. „Prvi minister nadaljuje Gladstone, je celo sam priznal, da njegovi nazori niso narodovi, in minister vnanjih poslov pravi, da se vlada nema ničesa kajati. — Vendar vlada noče z razpuščenjem parlamenta dati narodu prilike, da svoje občutke izrazi na autentičen način. Ako se ostaje vztrajno pri politiki, katero narod graja, in katere parlament ne pozna in ne podpira, je to dejanje, ki je v protivju z duhom konstitucije in ki v sedanjem slučaju poštenje in upliv Angleške jako manjša. Ako hoče vlada narod potolažiti ali zadovoljiti, naj mu da zagotovljenje, da se bode, kolikor zavisí od nje, narodu v Bosni, Hercegovini in Bulgariji dala samouprava njenih zadev z naredbami, katerih trajnost in veljavnost nij zavisna od čudi otomanske vlade.“

Dalje pravi Gladstone, da bode javno mnenje dobilo dosta konstitucionalnih sredstev, da svojej volji z adosti, naj si vlada še tako prizadeva, da bi se stiskaním Slovanom v Turčiji kolikor moči malo dobrega izkazalo.

„Reklo se morebiti bode, sklepa Gladstone, da napadam vlado. Dokler sem mogel, sem upal, da se jej bodo oči za resnico od-

prle, a to upanje mi je popolnem minulo.“ — Tako piše veljavni mož, ki je pred dvajsetimi leti, za krimske vojske, mislil, da se zna Turčija še preroditi in svojim krščanskim podnikom pravična bivati, a ki je zdaj uvidel, da se je motil in da taka država nema več pravice, da bi obstala. Mogoče je, da bode javno mnenje prisililo sklicanje parlamenta, ki bode pa gotovo odstavilo sedanjo vlado. Potem izgubi uboga Turčija svojega najboljšega, in kar je še važnejše, najmočnejšega prijatelja, kajti simpatije naših turkoljubov in njihovo psovanje vsega slovanskega — to jej bode kržkone prokleta malo pomagalo.

Zopet reforme v Turčiji.

Kadar človek vidi, da mu je pogubljenje gotovo, hoče naenkrat vsa mogoča sredstva poskusiti, da bi se rešil, a uprav ker preveč naenkrat poskuša, ne da se mu niti jedno izvesti. Ravno taka je z Mohamedovo zapuščino v Evropi. Da bi se gotove pogibelji rešili, poskušajo onemogli Turci zdaj reforme uvesti po vstalih provincijah, zdaj odpuščajo davke, a namah zopet s svojo krutostjo hoté doseči, kar se jim ne da s puhlimi obljubami, katerih spolniti ne mogó niti nečejo.

Zadnja bilka, za katero se poginjajoča otomanska država lovi, pak je narodni zastop s katerim bi Turki v svojej agoniji zopet radi pretolkli nekaj trenutkov, predno se popolnem pogrezejejo v brezno zgodovine.

Uže naslednik zadavljenega Abdul-Aziza, Murad V. ki uže zdaj nekaj dnij ne more niti živeti niti umreti, uže ta naslednik prorokov je hotel z enim udarcem reformirati in okrepiti turško državo, katerej se od dne do dne ilovnate noge bolj krušijo. Hotel je pred vsem za oliko in bodočnost nezmožnim mohamedanom in njihovim tlačnim sodržavljanom dati nekak parlament po šabloni drugih evropskih držav. No Murad svojega načrta uže poradi tega nij mogel izvesti, ker je prekmalu — znorel. Zato se ga je lotil še njegov naslednik misleč, da parlament poda nove stalnosti njegovemu skozi in skozi trhljenemu prestolu.

Abdul-Hamidov minister Midhad-paša izdelava načrt za turško narodno zastopstvo; ta mož je baje prisegel na „prorokovo brado“, da zapusti dežel, ako s tem receptom ne ozdravi bolnika, nad katerim je uže vse zdvojilo.

Kakor se iz Carigrada poroča, glasi se

Midhadova osnova: da ima občen zbor sniti se v Carigradu, katerega članovi se bodo volili po vseh vilajetih in tudi v Carigradu. Ta zbor obstoječ iz muzelmanov in kristijanov bo imel zasedanja tri mesece v letu, bode glasoval o zakonih in davkih ter bode premotraval državni proračun. Nek drug zbor, katerega članove pak imenuje država, bode imel nekoliko omejene lastnosti senata.

Neka druga postava, ki se tiče uprave in reorganizacije provincij, bode postavila volilno pravico po vilajetih na široko podlogo in bode ob ednem obsegala one reforme, ki jih je Turčija hotela uvesti v Bosniji pa Hercegovini (in ki bodo zdaj toliko koristile, kakor takrat. Ur.) Generalni sveti po provincijah bodo imeli nalog, da čuvajo ob izvrševanju teh zakonov in naredb, in da eksekutivna oblast ne ostane brez kontrole, bode ta nalog ob času, ko ne bo zasedanja, pripadal administracijskim svetom, katere bode tudi narod volil. Ti morajo ne to gledati, da državni agenti ne prestopijo zakonov in naredb, in imajo dalje poboljšati davkarski sistem in pobiranje vsakojakih davkov v celej državi. Oni imajo pospeševati razvoj občin, policijo reorganizirati, z eno besedo, povsod napredek uresničevati.

To zveličanje ima priti zdaj otomanskej državi. Koliko reform Turčija uže nij zvelikla na dan, koliko obljub uže nij storila, a vse je bilo ničevno, kakor tudi ta najnovejši Midhadov elaborat gotovo ne bode preživel dosta več časa nego ga je treba, da ga vlade na znanje vzamejo. Turčija je odživela; v njenem organizmu je le nekoliko sokrvice še, iz katere se pa z nikakim receptom ne da narediti taka krv, ki je pogoj za življenje. Najboljša reforma za Turčijo je sigurno ta, da se porine tja čez Bospor in pred tem jo bodo njene lastne reforme ravno tako malo varovale, kakor bedaste simpatije naših nemških in nemškutarskih turkoljubov in dunajskih „Mojzeslebnov.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 16. oktobra.

Na *Dunaji* sta dva „demokratična“ državna poslanca imela volilne shode. Dr. Schrank je dejal pri tej priliki, da ga njegovo nemško demokratstvo bolj na turško stran obrača, ker „sovraži Rusijo kot protivnico nemške kulture.“ To je demokratizem.

mirni dokazi, združeni s tolikim zaničevanjem ponižali so ga tako strašno in uničili, da se je v resnici kesal, ko je ves obupan bežal na prosto.

V.

Za jutra družega dne, sedela je Pavla na svojem nevadnem prostoru, ter šivala. Tudi Albin zasedel je zopet svoj kot na zofi. V roci držal je časopis, a videlo se je, da nij čital.

„No ljuba Pavla, kedaj se bosta zaročila?“ vpraša Albin. Teško uže pričakujem onega dne; tačas se bom vsaj naučil, kako se bodem imel vesti kot ženin, kadar bodeva šla mi dva k oltarju.“

„Slušaj Albin, ali res trdiš, da si pri zdravej pameti?“ vpraša Pavla smije se. Bila je denes Albinu bolj prijazna.

„Tega ne trdim le, temveč hočem tudi, če zahtevaš, dokazati. A vprašanja mojega še niji rešila.“

„Vprašaj strijca, a ne mene,“ odgovori

Pavla hitro. „A dokaži mi, da so tvoji možjani zdravi.“

„Prav rad; a povedati mi moraš preje radi česa sem obnoril; radi tebe sigurno ne.“

„A vendar se tako kaže,“ odgovori Pavla, ter ga smehljaje gleda.

„Ne govori tako vsakdanje, ma chère, — a odgovori. Kdo ti je pak povedal, da mi je malo manjka?“ vpraša Albin s komično resnim glasom.

„Povedal mi sicer nij nihče, a jaz sodim tako: če praviš, da se hočeš od mojega ženina vedenja učiti, da se ne bodeš blamiral, kadar boš t' moj ženin, — je to dokaz, da se ti malo meša. Moj bog, kako milovanja je potreben človek, ki tebi jednako kvasi,“ šali se Pavla.

„Ne veš li, ljuba moja mala sestričina, da tvoj ljubeznjivi častnik, ker se je s tabo zaročil i moral svoje pravi ljubezni se odreči, lahko žalosti obupa, umre, potem si vdova,

in jaz bom tvoj ženin, in vem kako se imam vesti in . . . . .“

„In takrat boš, kakor vedno, nestrpljiv.“

„Boš uže družih mislij, ko pride pravi čas; da pak pride, to ti zagotavljam, i ko bi se moral z ljubico tvojega ljubimca poročiti, i potem še le s teboj.“

„Smem li prašati, kaki pomen imajo te besede,“ vpraša Pavla i zarudi.

„No, le nikar ne bodi tako hitro ljubosumna“, tolaži jo Albin na roko naslonivši se.

„Vsaj tudi nijsem, ker dobro vem, da edino le mene ljubi, in nobene druge“, zavrne ga Pavla živahno.

„Je-li to dobro veš?“ vpraša jo Albin a tako zbadljivo, da si je Pavla že lela srcé častnikovo okoli in okoli zasukatí, da bi Albin lahko v njem čital, kako strastno jo častnik ljubi.

„V resnici, ljuba Pavla, ti ne veš ničesar“, prične zopet Albin. „Če pak hočeš na vsak način slepe miši loviti, — mi je tudi

Studel se je bolj o nagodbi z Ogorsko pečal. Oba sta proti večjemu obteženju te polovine.

Grški kralj je prišel 15. t. m. na Dunaj. Prizadevala si bode dunajska diplomacija sigurno kaj vplivati nanj.

Graški mestni občinski zbor je sklenil brez debate resolucijo, naj državni zbor vse one terjatve Ogrov pri novem sklepanji nagodbe odbije, katere bi tej polovici države večja bremena nalagale.

Vnanje države.

Srbski minister Ristić je angleškemu konzulu 14. okt. povedal, da Srbija ne more in neče od turške strani ponujane premirja na 6 mesecev sprejeti, temuč ga odbija. Turčija se je prej branila, za kratek čas premirje dovoliti, če ga zdaj hoče za tako dolgo, je to le dokaz, da se boji čez zimo vojevati, za kar je pa Srbija pripravljena.

Od ruske meje se piše „A. Allg. Ztg.“ Iz vsega kar ruska vlada dela, vidi se, da tu na premirje še ne mislijo. Vsak dan pa se bolj vidijo priprave za vojsko. Poklicanje finančnega ministra Reiterna v Livadijo k carju je v zvezi z vprašanjem, kako denarja za vojsko dobiti. Najbrž se bode v Rusiji sami razpisalo prisilno narodno posojilo.

Glede rusko-italijanske zveze oficijalni ruski listi pišejo, da car Aleksander nij odgoren za to, kar carjevič naslednik sklepa z italijanskim kraljevičem naslednikom. Italijanska vlada pak pravi, da nij odgovorna za pisanje za to, kar italijanski časniki o aneksiji Trentina pišo.

Rumunci hočejo baje tudi svojega kneza za kralja proglasiti. Rusija temu nij protivna. Rumunska armada se bode zbrala ob turške meji.

Angleški „Times“ so iz sovražnice Turkov postali najedenkrat strašno hude na Ruse in vsled tega turkoljubi. „Timesom“ se zdi, da nobena vlada ne sme drzniti se odbiti šestmesečnega premirja, ki ga Turčija ponuja. Ali zgodilo se je uže!

Nemška „Nat. Ztg.“ meni, da zraven Rusije in Srbije tudi Nemčija ne bode dovolila Turške šestmesečnega premirja.

Dopisi.

Iz Celovca 14. okt. [Izv. dopis.] (Nekoliko o novejši statistiki.) Pričetkom šolskega leta 187^{6/7}, so javne šole sledeče obiskane: gimnazij 280 dijakov, realka 252, pripravnišče za učitelje 245, mestjanska šola 80, vadnica za dečke 166, deška ljudska šola 706, varovalnica 35, gluhozemnica 28, montanska šola 12, pripravnišče za učiteljice 88, vadnica za deklice 76, mestjanska šola, ženski oddelek 78, mestna deklinška šola 207, nunška šola 737 učenk. — Mesto šteje sedaj

15.385 prebivalcev, za koje obstoji 136 gostilnic! — Pri tej priliki naj še omenimo nekoje nesreče, pripetivše se ove dni na Koroškem. Smrt nemila nam je baš zadnje tedne mnogo vrlo znanih mož pobrala, mej drugim tudi 11. t. m. župnika Globočnika in Potočnika; zadnji rodom Varaždinec. Pred trem tednom je povsem izginil o. benediktinec R. Gštirner, bivši učitelj v št. Pavlu, 11. t. m. so truplo njegovo našli 1/4 ure od Ebersteina v vodi. Ali je po nesreči v vodo padel, ali pa je tu zločin, se ne zna. — Topničarski stotnik Volerič se je na lovu blizu št. Vida po naključbi sam obstrelil in je takoj umrl, in istega dne se je major pl. Bartels, ki je po nepopisljivej melanholiji trpel, v milštadskem jezeru sam vtopil. — Tudi po ognju je naša kronovina zadnje dni na raznih krajih trpela. Trg slovenskega prebivalstva Železna Kaplja, južno od Doberlevasi je 11. t. m. po požaru silno trpel in je bil povsem v nevarnosti, kajti mnogo hiš je z deskami kritih in goreče deske so po vsem trgu švigale. Do tal zgorelo je 7 hiš. 14. t. m. je v ovem trgu zopet gorelo, a požarna straža je kmalu pogasila. Tako se včasih nesreča po nesreči v kratkem teku malih dnij vrši! Naj končno še omenimo občno govorico, da baje namerava sedanji deželni glavar gf. Goess svoj čestni posel odložiti in se v privatno življenje podati. Kot njegov namestnik se uže imenuje celovski župan Jessernigg. Koliko je na tej govorici resnice, hoče nam kazati bližnja prihodnost; torej, kakor povsod, potrpljenje!

Iz Trsta 13. okt. [Izv. dop.] Znano vam je, da se posebno zadnji čas po italijanskih listih mnogo piše o aneksiji južnega Tirola ali Trentina, pa Gorice in Trsta k italijanskemu kraljestvu. S tem mislijo Italijani svoje popolno narodno zjedinenje doseči. Misel ta je, objektivno premotrena, jako lepa, kajti kateremu zavednemu rodoljubu zjedinenje enega naroda v eno državo nij uzor? A nam, ki smo dobri Avstrijani, in nam je celoskupnost naše države gotovo bolj pri srcu, nego onim nazovi-domoljubom, ki pod krinko iskrenega patriotizma svojo domovino rinejo v žrelo tujemu Molohu, nam to ne more vse eno biti. Katerega, ki je naših mislij, bi dakle ne žalilo smelo pisanje po italijanskih listih in načrti, kako nam Italijani hočejo ugrabiti prelepo Gorico, slovanski Trst in južno Tirolsko!

Ker večina vaših bralcev italijanskih listov ne dobođe v roko, hočem vam posneti le jeden aneksionistični članek, ki ga je prinesel eden največjih italijanskih listov „Opinione“.

Ta časnik mej drugim piše sledeče drzne besede:

„Mi znamo ceniti prijateljstvo Avstrije, dokler ta Avstrija ostane — v dosedanjih svojih mejah. Mi priznajemo, da nemamo nikake pravice, niti na Trentin, niti na Trst ali Gorico. A mislimo si, da si Avstrija priklopi Bosno in Hercegovino, ali bi potem ne pokazala le svoje politične previdnosti, ako Italiji odstopi to, kar jej po naravi pripada: Trentin, Trst, pa mejno grofijo goriško? Ako nam avstrijski listi predbacivajo, da smo od Francoske Lombardije, od Prusije Benetke, od Nemčije pa Rim vzeli v dar, no, zakaj bi si mi ne dali tudi oponašati, da nam je Avstrija podarila svoje italijanske provincije? Naša terjanja so, ako se Avstrija povekša, veliko bolj zakonita, nego li njena; kajti mi zado- stujemo s tem le narodnostnemu načelu, po katerem smo se v Italijo prerodili, v katerem živimo in smo. Mi nečemo ničesa upleniti, mi si hočemo le komplikacijo evropskih odnošajev ukoristiti; ako Avstrija kaj dobi, ne umejemo zakaj bi nam m. rale roke prazne ostati? Mi smo v krimskej vojski dosta milijonov darovali, in mislimo, da imamo pravico, da od vzhodnjega vprašanja tudi kaj zahtevamo.“

Kaj ne, to govorjenje je tako odkritosrčno, da? ne more bolj biti. To se ve, naši italijanisi tukaj v Trstu, kakor sigurno tudi drugod po onih delih našega cesarstva, kjer prebivajo Italijani, delajo kolikor mogoče na to, da bi sad, ki zdaj tekar cvete v domišljiji Italijanov, kmalu popolnem dozorel. Mogoče pa, da dozori še prekmalu, in tako sadje nij zdravo. Lehko bi se primerilo, da ga nadzorniki političnega tržišča kot škodljivo vržejo proč, in sicer na tak način, da bi si kaj enacega Italijani in njihovi zavezniki ne drznili več poskušati.

Iz Rusije 11. okt. [Izv. dop.] Čitatelji „Slov. Nar.“ poznajo uže po mojem jednem dopisu rusko korespondentko vseslovanskega velicega peterburškega lista „Nov. Vr.“ v Belgradu gospodično A. K. V poslednjem svojem dopisu poroča ta hrabra in talentirana Rusinja v kratkih besedah posnemljem za to, kar prelepo kaže ruski upliv, položaj ruskih

prav,“ pristavi še ter se zopet na zofi stegne i prične časopis čitati.

Pavla sedi nekoliko trenotij molčé. V njej bojujete se zvedavost in žaljena ničemurnost. Koncem zmaga prva, torej reče:

„Tvoja dolžnost je, povedati mi če kaj veš, kar bi morala vedeti tudi jaz.“

„Jaz naj bi bil tebi kaj dolžen? Nij možni,“ kliče Albin s smehom.

„Bodi vsaj enkrat uljuden in govori pametno,“ prosi ga Pavla.

„Z dvema pogojema“, odgovori Albin, skočivši raz zofi.

„In ta pogoja sta?“

„Misliti ne smeš, da hočem tvojemu ljubimcu škodovati.“

„Prav rada ti to obljubim; kakor bi me ti rad dobil za ženko, vendar tvoja ljubezen nij tako iskrena, da bi rodila ljubosum.“

„Imaš prav. Ljubezen moja je enaka mrzlej vodi, katera ne prouzroči nikakoršne bolezní.“

„No, kateri je drugi pogoj?“

„Da se ne zaročiš pred dvema mesecema“

„To je nemožno,“ odgovori mu Pavla odločno.

„Če bi pa ono, kar bi ti o tvojem vitezu povedal, v tebi vzbudilo nevoljo in se ti potrebno zdelo svoje čute in tudi značaj njegov natančneje preiskati, — sprejmeš potem moj pogoj?“

„A zakaj?“

„Ker hočeš nespameten korak storiti. Torej, mi - li spolniš moje želje?“ sili jo Albin.

„Če bom spoznala, da si pravo govoril, in sem nespametno ravnala, premislila bom, kaj mi je v tej stvari storiti,“ odgovori Pavla in se smehlja. „Povedi torej, kaj ti srce teži?“

„Ker mi srca nič ne teži, hočem molčati.“

„A obljubil si mi, vse, kar veš o ljubici mojega izvoljenega, kakor ga zoveš, povedati.“

Rudečica oblije njeni lici, ko pristavi: „Pusti svoje zbadanje nekoliko v miru in govoriva resno“. Milo ga pogleda pri teh besedah in tudi iz Albinovih očij sijalo je njegovo notranje gibanje, ko jo vpraša: Za koliko časa?“

„Le pol ure, več ne zahtevam. Govori z menoj kot se svojo — —“

„Ženo?“

„Ne, kot se sestro.“

„Dobro, obljubim ti,“ odgovori Albin in pogleda na uro. „Zdaj je polu jednajstih, tvoj brat sem, da ura 11 odbije.“

„Zastaviš mi častno besedo, da bodeš odkritosrčno govoril?“

„Da zastavim ti čast in vero.“

„Hvala. Povedi mi, kaj si mislil s tem, ko si dejal, da ima Alfred še drugo ljubico?“ vpraša ga Pavla s povešenimi očmi in hiti šivati.

(Dalje prth.)

dopisnikov in hinavstvo angleških in židovsko-nemških turkolizunov v srbski stolici, kaže vse veselo za istinitega prijatelja slovanskemu delu.

A. K. bila je v kavarni „pri Srbskej kroni“ s predsednikom agentstva Reutersa i z znanim ruskim romanistom Karazinim. Naenkrat podhodi k njej korespondent „Timesa“ g. Keli, ter jih vpraša: Če je res da sem jaz rekel o nesrečni bitvi pod Aleksincem 2. septembra, ka če Aleksinac nij vzet, to zgodilo se je za to, ker Turki „k nesreči“ nijso imeli one hrabrosti, da bi bili to zvršili. Res je tako, odgovori A. K. „Jaz tega nikdar nijsem govoril“, protivi se g. Keli. Oprostite, vi ste rekli ravno tako, če sami več ne pomnite, vprašajte dopisnika od „Gauloisa“ i Ilršiča, kneževega sekretarja v glavnem stanu, resno pravi ruska dopisovalka „Nov. Vr.“ Na to začne g. Keli razsajati okolo sebe in trdi „to je nesramna laž“, „to je strašno obrekovanje“ itd. Narod se začne zbirati okolo mize, pri kateri je bila ta scena i g. Keli, zbavši se množice pobral se je kot duh skozi duri, kriče nazaj „mislim da ste me razumeli.“ G. Karazin gre takoj za njim i na dvorišču ga dojde. Prosi ga iz lepa, da bi on v svojo lastno korist svojo delo poskusil popraviti, da on ne more odpustiti, ka bi se obračali z njegovimi sodeželankami na tak način, ka bo inace zabteval zadostenje, če se ne oprostí pred A. K. In teko se je zgodilo. G. Keli šel je s klobukom v rokah nazaj v kofejo in prosil preponižno Rusinjo odpuščanja, katera mu je pa jako resno zametila, ka od ljudij tacega rodu jej oprostinja nij treba, ka naj se takoj odpravi proč.

Uzrok temu škandalu v škodo angleškega dopisnika bila sta dva ruska oficirja, katera sta besede Kelija brala v „Nov. Vr.“, poročene po g. A. K. i katera sta mu pogrozila s smrtjo, če so te „pasje laži“ zares „angleška resnica“ ker sta ruska častnika dopisovalko prosila, da bi vsi vkup šli k g. korespondentu „Gaulois“ grofu Perieru, izpolnila se je želja jima in slišala sta vse ravno tako od g. Periera kakor od g. A. K. Zdaj se še ne ve nič, kako reško so imeli ali še bodo imeli ruska oficirja in Angličan g. Keli; pa ve se uže povsod v Belgradu, ka je g. dopisnik „Timesa“ bežal k angleškemu konzulu, ter mu potožil strašno svoje položnje, in to od ruskih prostovoljcev — oficirjev. Da, ruska kaša je vroča in vre za principe, in to za velike principe! —r.

Domače stvari.

— (Premembe pri učiteljstvu.) G. Janez Uršič, poprej v Zgornjem Tuhinu, pride začasno v Tunjice pri Kamniku; g. France Klinar, iz Jesenic k sv. Vidu pri Cirknici, g. Florijan Rozman iz Postojne v Senožeče, a g. Andrej Lah iz Ribnice v Postojno (zač.), g. Janez Furlani, podučitelj v Mariboru, za podučitelja in g. Štefan Čampa iz Vipave za pomožnega učitelja na c. k. deško-meščansko šolo v Trstu. Spraš. učit. kand. g. g.: Jernej Ravnikar za II. učit. v Komend pri Kamniku; Konrad Mally v Šent-Kocijan pri Turjaku. Martin Lorger v Kopanj, Jože Topolovšek v Zagorje, gna. Marija Stuhly v Ribnico. V Černuče a ne na Dobrovo, pride g. Rihčič iz Kopanj (zač.). Stalno se umestujeta: g. France Papa, nadučitelj, in g. Janez Dovar, 2. učitelj na 4 raznedni lj. šoli v Kočevji. G. g. Jožef Kern in Ivan Kremžar,

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

spraš. učit. kand., odločena za Vrabče in Šentkocijan, sta oblekla vojaško suknjo. — Gna. Ana Bold, poprej pomožna učiteljica za francoski jezik na žen. učiteljišču, napravlja v Kranji zasebno dekliško izrejališče, in gospa Marija Anfosi je pomožna učiteljica za francoski jezik.

Razne vesti.

* (Nemški „švindlerji“.) Na Dunaj je prišla tam gori iz rajha trojica brezposelnih ljudij, ki so hoteli na Dunaji zavarovalno društvo „Danubius“ osnovati in ko bi imeli uže precej denarja, bi jo pa popihali čez granico. Izdali so uže cirkulare, agente postavili in vse kar je pri takem utemeljevanji treba, naredili. Končno pa dobi bankir Hirsfeld svarilno pismo, ki mu pripoveduje, da so oni trije postopači iz Berlina doma, agenti brez službe in da so prišli na Dunaj sleparit. Hirsfeld jih ovadi policiji in zdaj bodo nekaj časa zastonj preskrbljeni, z vsem, potlej pa zopet gori v deželo poslani kjer tista „deutsche Ehre“ cvete.

* (Grobni roparji.) V Čanji na Ogerskem je uže pred 37 leti umrla neka deklica kot nevesta. Mati si je izgubo s tem hotela polajšati, da je vse dragocenosti svoje hčere dejalo z njo v grob. Pred nekoliko dnevi pa so grob našli razkopan in vse pokradeno iz truge, kar je imalo kake vrednosti. Zločinca ne morejo najti.

Javna zahvala.

Po p. n. gosp. M. Žvanutu sem 40 glid. kot čisti donesek besede rojanske čitalnice za povoljno razdeljenje mej naše pogorelce sprejel in tu srčno zahvalo za poslani dar izrekujem.

Logatec 14. oktobra 1876.

Matej Markič,
župnik.

Tužbe.

15. oktobra:

sv. v. pl. Ambrosi iz Pulja. — Derta iz Benetk. — Löwy iz Siska. — tri steno: Schiler iz Rateč. — Kubak iz Dunaja. — Ambrož iz Idrije. — Schillig, Tansig iz Dunaja. — Pri stališ: grof Turn iz Radovljice. — Hirschman iz Dunaja. — Mülin iz Innsbruka. — Tischler iz Trebiža. — Vugrinčič iz Dunaja. — Vechaler iz Trsta. — Littman iz Dunaja. — Moser iz Beljaka. — Kočevar iz Trsta. — Pri Mestu Ljubljana: Stigl iz Litije. — Dermota iz Zidanega mosta.

Dunajska borza 16. oktobra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	84 glid.	30	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	67	05	
1860 drž. posojilo	109	75	
Akcije narodne banke	838	—	
Kreditne akcije	150	10	
London	124	10	
Napol.	9	94	
C. k. cekini	5	94	
Srebro	103	75	

Loterijne srečke.

V Gradci 14. okt.: 68. 65. 17. 83. 51.
Na Dunaji 14. okt.: 20. 27. 76. 87. 73.

Št. 600.

Nadučiteljska služba

na dvarazrednej ljudskejšoli v **Kostanjevici** je definitivno za podeliti.

Dohodki: Letna plača 500 gold., opravični doklad 50 gold. in stanovanje.

Čas za vložbo prošenj je do

17. novembra 1876.

Prošnje naj se izročijo pri krajnem šolskem svetu v Kostanjevici.

C. k. okrajni šolski svet v Krškem,
6. oktobra 1876.

(323—1) Predsednik: **Schönwetter.**

Za plesne, mrtvaške i druge godbe

i za Ljubljano i zunaj Ljubljane se priporoča

(324—1) **Ivan Zörner,**
učitelj godbe, gledališka ulica št. 42 stara,
8 nova, pri tleh, zadej na dvorišči.

Zobozdravnik

dr. Tanzer

iz Gradca,

ordinira vsak dan od 8. ure zjutraj do 5. ure zvečer v Ljubljani, hôtel Elefant, sobna številka 35 in 36 (II. nadstropje nad hišnimi vratmi. (318—2)

Sirovi loj

kupujeta vsaki čas po najnižji ceni

Karl Pamperl-ova sina,

Topilnica za loj, svečarja in mlarnica,

zaloga vlgalnih, svetilnih in maščobnih tvarin

v CELOVCI na Koroškem.

(29—10)

Franc-ove esence za življenje.

Gotovo in skušeno sredstvo proti večini boleznij z vspelnim učinkom in sicer tako, da bi morala vsaka gospodinja tako zdravilo pri hiši imeti. (53—27)

Jedino pravo dobiva se pri

Gabriel Piccoli,

lekarju, na dunajskejši cesti v Ljubljani.

„SLAVIA“

vzajemno-zavarovalna banka v Pragi.

Vsem svojim zavarovancem in udeležencem naznanjamo, da smo svojemu dosedanjemu zastopniku v Mariboru, gospodu

Vekoslavu Raiču

odvzeli pooblastilo; da tedaj nema več pravice, za nas zavarovanja sklepati, niti na naš račun denar inkasirati. V prihodnje nas bo v Mariboru zastopal gospod

M. Ferjan,

na katerega prosimo se v vseh zavarovanja se tikajočih zadevah obračati.

Glavni zastop

(325)

vzajemno-zavarovalne banke „Slavije“ v Ljubljani.